GHOR Haaglanden

Meerjaren-beleidsplan 2021-2025

GHOR Haaglanden is onderdeel van Veiligheidsregio Haaglanden

Voorwoord

“Ik zie dagelijks wat de GHOR betekent en voor de toekomst kan betekenen”

Annette de Boer

De GHOR is de verbinding tussen de zorg, de veiligheidspartners en het openbaar bestuur; de GHOR regisseert en coördineert tijdens een crisis, en draagt er zorg voor dat zorginstellingen goed zijn voorbereid op crisissituaties.

Als Directeur Publieke Gezondheid constateer ik dat elke GHOR in Nederland bovenstaande taken in meer of mindere mate op dezelfde wijze uitvoert, met oog voor maatwerk in de regio. Maar de vraag is of het voor de buitenwereld wel duidelijk is wat de GHOR precies doet, wat de publieke waarde van de GHOR is, of in de toekomst kan zijn.

In een tijd van een wereldwijde pandemie, de COVID-19 crisis, en in de context dat het niet goed zichtbaar is wat je waarde is als GHOR, dan een strategie uitdenken voor de komende jaren, en dat ook nog eens helder op papier zetten, is dit wel het goede moment? Ik denk van wel! Ik zie dagelijks wat de GHOR betekent en voor de toekomst kan betekenen, en hoe de GHOR helpt om in deze langdurige crisis juist te zien waar in die toekomst risico’s, maar ook kansen liggen. De COVID-19 crisis leert ons dat samenwerken over regio- en netwerkgrenzen meer dan ooit noodzakelijk is, en dat het verkrijgen van een goede informatiepositie nodig is om de juiste besluiten te nemen. Daarnaast leert het ons dat samenwerken over sectorale grenzen in de zorg, maar ook met veiligheidspartners, niet anders kan en je daar vooraf een goede structuur voor moet afspreken. En dat moet oefenen.

De GHOR is oorspronkelijk ingericht voor kortdurende rampen. De coronacrisis is daarom geen spoorboekje hoe we crisisbestrijding in de toekomst moeten inrichten. Echter zijn langdurige crises weldegelijk iets waar we ons de komende jaren op moeten voorbereiden; de doelen die in dit plan worden gesteld zijn hierop afgestemd.

In dit meerjarenbeleidsplan vindt u informatie over de taken van de GHOR en staan tevens de strategische doelen beschreven waar de afdeling aan zal werken. Maar u ziet vooral de medewerkers die hieraan werken. Ik ben trots op de inzet van juist die medewerkers, die dagelijks de samenwerking binnen de Veiligheidsregio Haaglanden, met zorginstellingen en met veiligheidspartners vormgeven, en de publieke waarde van de GHOR aantonen. En gewoon het goede werk doen!

Annette de Boer
(Directeur Publieke Gezondheid)

Inhoud

Inleiding 6

1. Over de GHOR 8
2. Thema I: De GHOR verbreedt haar netwerk 10
2.1 De GHOR als verbinder 12
2.2 De GHOR als adviseur 14
2.3 De GHOR als verschaffer van structuur 16
3. Thema II: De GHOR creëert een actueel en gedeeld beeld 18
3.1 De GHOR als informatieknooppunt 20
4. Afsluiting 22

Colofon

Met dank aan:
Rajni Ardjoensing, Ron van den Berg, Martie van Beuzekom, Annette de Boer, Noortje Bolten, Wouter Buijs, Inge Devilée, Antoinette Gelton, Monique Hoomoedt, Robbin Huijbers, Pim Hydra, Eli Kastanja, Arnold van de Meijden, Stephanie Scheermeijer, Patrick Scheffers, Mark-Jan Videler, Nick Visser, Chris de Vogel, Joke Weerheim

Met medewerking van:
Team Communicatie Veiligheidsregio Haaglanden

Vormgeving:
Prik! Media
Interviews:
Erik Graadt van Roggen
en Susanne van Etten
Fotografie:
Tessa Veldhorst
Tekst:
Noortje Bolten

Inleiding

Het is een bijzondere tijd. De externe omgeving van de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) is volop in beweging; de coronacrisis, de snel veranderende maatschappij en de kritische evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's hebben mogelijk effect op het beleid en de werkzaamheden van de GHOR. Het is dan ook geen eenvoudige opdracht om aan te geven wat GHOR Haaglanden de komende vijf jaar gaat doen. Toch vindt de GHOR het belangrijk om haar stakeholders, partners en netwerk mee te nemen in de ambities voor de komende periode tot en met 2025.

Robbin Huijbers (Hoofd GHOR)

Strategische thema's

Als GHOR hebben we stilgestaan bij wat tot nu toe bereikt is, wat er verder uitgewerkt moet worden en welke ontwikkelingen er in het zorglandschap spelen die invloed hebben op onze richting. Daarnaast is er goed gekeken welke eerste inzichten de coronacrisis hebben opgeleverd. Dit heeft zich vertaald in twee strategische thema's die de komende vijf jaar richtinggevend zijn voor de uitvoering van onze werkzaamheden:

- De GHOR verbreedt haar netwerk
- De GHOR creëert een actueel en gedeeld beeld

De rollen en toekomst van de GHOR

Robbin Huijbers, in april 2020 gestart als hoofd van GHOR Haaglanden, legt uit wat hij aantrof in de hectiek van de coronacrisis.

> *"Ik kwam binnen in een organisatie met een enorme hoeveelheid werk. De grafiek van onze werkdruk leek op die van het stijgende aantal besmettingen in de eerste golf. "*

Volgens Huijbers is het belangrijk dat alle spelers in de gezondheidszorg elkaar goed kennen. "Wij hebben gemerkt dat het bouwen aan relaties ervoor zorgt dat de GHOR makkelijker kan schakelen tussen én met de verschillende zorgpartijen. De taak van de GHOR is het hebben van de regie en zorgen voor coördinatie in de zorg tijdens een crisis. Daarnaast is de GHOR verantwoordelijk voor de voorbereiding op crisis. Voor de burgemeester en de voorzitter van de Veiligheidsregio is het daarom belangrijk om te weten wat er in de zorg gebeurt en moet gebeuren, en waar de zorg in kan worden ondersteund, aangezien deze verantwoordelijk is voor de aanpak van een crisis. De GHOR is de schakel tussen de zorg, de veiligheidspartners en het openbaar bestuur. Daarom is het voor ons belangrijk om aan te sluiten bij organisaties en netwerken om te informeren over wat er speelt en om mee te denken. Hierdoor heeft de GHOR de mogelijkheid snel en direct contact te leggen met de juiste partijen en op het gebied van crisisbeheersing te adviseren op het moment dat er een crisis plaatsvindt."

De rollen van de GHOR zijn:

- De GHOR als verbinder
- De GHOR als adviseur
- De GHOR als verschaffer van structuur en regievoering
- De GHOR als informatieknooppunt

Leeswijzer

Het meerjarenbeleidsplan bestaat uit vier hoofdstukken. In elk hoofdstuk is een interview verwerkt met GHOR-collega's en haar partners, om het beleid van de GHOR tastbaarder te maken met voorbeelden uit de praktijk. In hoofdstuk 1 wordt de GHOR als organisatie en het gebied waarin zij actief is visueel in kaart gebracht middels een infographic. In hoofdstuk 2 wordt het eerste thema 'de GHOR verbreedt haar netwerk' uitgelicht. Om de ambitie binnen dit thema te bereiken, zijn hier drie van de vier rollen van de GHOR aan gekoppeld. Dit zijn de rollen van de GHOR als verbinder; de GHOR als adviseur; en de GHOR als verschaffer van structuur en regievoering. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens het tweede thema 'de GHOR creëert een actueel en gedeeld beeld' besproken. De rol van de GHOR als informatieknooppunt is aan dit thema gekoppeld. In het laatste hoofdstuk wordt het meerjarenbeleidsplan afgesloten door vooruit te blikken naar dat wat de GHOR uiteindelijk dichter bij haar meerjarenvisie gaat brengen.

1.

Over de GHOR

De GHOR is een integraal onderdeel van het systeem van veiligheidszorg in Nederland. Voor een goede hulpverlening moet zij zorgdragen voor een effectieve en efficiënte samenwerking tussen de zorgketen en de fysieke veiligheidspartners: brandweer, politie en gemeenten. Deze taak wordt in de koude fase uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur en tijdens crisis onder opperbevel van de burgemeester (lokale rampen en crises) of de voorzitter van de Veiligheidsregio (bovenlokale rampen en crises).

> *Hiermee is de GHOR hét aanspreekpunt voor het Openbaar Bestuur bij kwesties op het gebied van opgeschaalde acute en publieke zorg.*

De GHOR houdt overzicht over de partijen die hierin een rol spelen, monitort zorgcontinuïteit in de regio en coördineert bij zorgschaarste[1]. Zij doet dit met oog voor het belang van de groep. De GHOR heeft hiermee een publieke taak in de semi-publieke omgeving van de gezondheidszorg.

1. *Alleen wanneer de mogelijkheden binnen het zorgsysteem zelf tekort schieten.*

2.

Thema I: De GHOR verbreedt haar netwerk

V.l.n.r. Stephanie Scheermeijer, Nick Visser, Chris de Vogel en Antoinette Gelton

De GHOR houdt een piketorganisatie in stand en probeert die zo goed mogelijk voor te bereiden, zoals de regionale vertaling van planvorming naar de piketorganisatie, met onder andere informatiekaarten of werkinstructies. Het is belangrijk dat de GHOR hierbij goed kan anticiperen op trends en ontwikkelingen uit het zorglandschap en de maatschappij. "We moeten samenwerken met keten- en veiligheidspartners om deze partijen en het openbaar bestuur zo goed mogelijk te kunnen adviseren. Bij netwerkmanagement wordt er gekeken wat de GHOR moet doen om dit doel te bereiken, wat hebben we daarvoor nodig en vooral welke organisaties hebben we daarvoor nodig", zegt Antoinette Gelton, beleidsadviseur bij de GHOR.

Met het thema "verbreden van het netwerk" richt de GHOR zich de komende jaren op de volgende drie onderwerpen:

1. Aansluiten bij bestaande en nieuwe netwerken;
2. Onderzoek verrichten naar dynamische samenwerkingsverbanden over (regio)grenzen heen;
3. Vormen van nieuwe samenwerkingsverbanden.

"Netwerken veranderen en wij veranderen mee."

Antoinette Gelton

Om flexibel te kunnen reageren op wat zich voordoet, is het noodzakelijk dat proactief, in de koude fase, geïnvesteerd wordt in relevante netwerken, zodat waardevolle relaties worden opgebouwd. De GHOR gaat het netwerkmanagement de komende beleidsperiode dan ook verder vormgeven en uitbreiden.

In de uitwerking van dit thema worden doelen gesteld bij deelname aan bestaande en nieuwe netwerken en samenwerkingsverbanden. Voor de beoordeling van welke netwerken en samenwerkingsverbanden er bij welke typen crises nodig zijn, wordt gebruik gemaakt van risicoprofielen. Het opstellen van een eerste versie van het Zorgrisicoprofiel Haaglanden is belangrijk voorwerk dat reeds is gedaan. Door het opstellen van het Zorgrisicoprofiel zagen zowel de GHOR als de ketenpartners de meerwaarde van het voeren van het ketenbrede gesprek aan de hand van crisis- en incidenttypes. Het inzicht in het functioneren van de zorgpartners als één systeem bij opgeschaalde zorg is hierdoor bij de partners vergroot.

In ditzelfde traject werd aanbevolen de mogelijkheden te verkennen om laagdrempelig kennis te maken met bovenregionale samenwerking tussen zorgpartners en GHOR-regio's. De ervaringen uit het Zorgrisicoprofiel, maar ook de ervaringen in de COVID-19 crisis, onderschrijven de behoefte om het netwerk te verbreden en te onderzoeken welke dynamische samenwerkingsverbanden nodig zijn om nieuwe crises het hoofd te bieden.

Het is belangrijk dat de GHOR goed kan anticiperen op trends en ontwikkelingen uit het zorglandschap en de maatschappij.

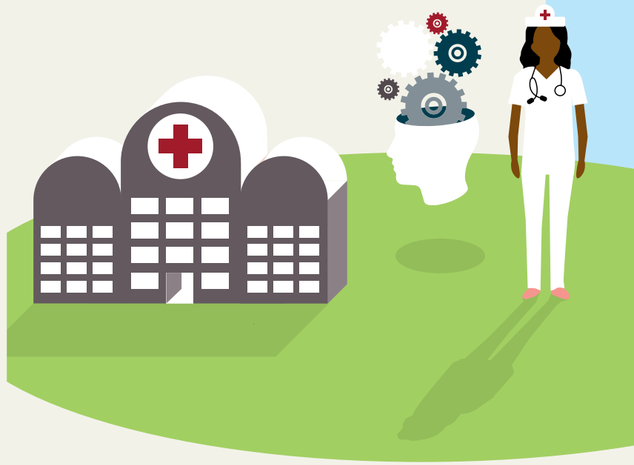

2.1

De GHOR als verbinder

“Door de pandemie weten we elkaar beter te vinden, ook straks in de koude fase.”

Patrick Scheffer

Patrick Scheffer en Monique Hoomoedt

De GHOR verbindt partijen binnen de publieke en acute gezondheidszorg, de veiligheidspartners en het openbaar bestuur. Eén van deze partners is het LUMC/NAZW (Leids Universitair Medisch Centrum/Netwerk Acute Zorg West). Collega’s Patrick Scheffer en Monique Hoomoedt spraken met Martie van Beuzekom over de samenwerking en de uitdagingen op het gebied van opleiden, trainen en oefenen in de regio.

Terugblik

Martie van Beuzekom, verantwoordelijk voor OTO (Opleiden, Trainen en Oefenen) voor de regio’s Hollands-Midden en Haaglanden bij het LUMC/NAZW, vertelt: “We organiseren vaak trainingen samen, zoals een gewondenspreidingsoefening. Als er een ramp gebeurt, een treinongeluk of aanslag bijvoorbeeld, heeft elk ziekenhuis in de regio een bepaalde capaciteit beschikbaar. Tijdens zo’n simulatieoefening blijkt of de opgegeven capaciteit voldoende is.” Een ander voorbeeld van een samenwerking tussen de GHOR en NAZW is dat er gezamenlijk een e-learning module is ontwikkeld. “In de module leggen we een aantal begrippen uit waarmee de medewerkers te maken kunnen hebben, zodat zij laagdrempelig de kennis tot zich kunnen nemen,” vertelt Martie. “Daar ligt de kracht van de samenwerking”, stelt Monique Hoomoedt, beleidsadviseur bij de GHOR: “We hebben niet altijd de mogelijkheid om een kijkje te nemen in elkaars keuken, maar het is juist zo belangrijk om te weten met welke organisaties je te maken hebt. In tijden van crisis is hier geen mogelijkheid toe en daarom is het cruciaal om er al in de koude fase mee bezig te zijn. Elkaar optimaal aanvullen vertaalt zich uiteindelijk in een ketenprestatie, waarin systeemdenken centraal staat.”

Ambitie als verbinder

De ambitie op het gebied van samenwerking is voornamelijk: meer gezamenlijk oefenen. Daar wordt onder andere mee bedoeld dat de ketenpartners niet allemaal apart oefeningen gaan houden, maar dat zij elkaar op gaan zoeken. “Het is een uitdaging om met elkaar samen te werken, maar het heeft ook vele voordelen: je leert veel van elkaar en daarnaast is het ook veel functioneler om allemaal op één dag te oefenen”, vertelt Patrick Scheffer, Hoofd Actiecentrum Geneeskundige Zorg bij de GHOR. “De grootste uitdaging van de GHOR is het verbinden van alle ketenpartijen met elkaar en ze optimaal te laten samenwerken.” Martie is het hiermee eens. Zij denkt dat het contact met de partijen in de komende jaren nog belangrijker zal worden. Daarbij vult Monique aan: “Het is belangrijk om te zorgen voor nog meer focus op regionaal samenwerken, dus niet allemaal apart aan de slag gaan. Ik zie dit in de toekomst alleen maar uitgebreid worden.”

Regionale samenwerking

De GHOR is momenteel bezig met een project in samenwerking met de regio Brabant Midden-West-Noord op het gebied van OTO: een immersive training. Deze training wordt uitgevoerd in een simulatieruimte, waarin er scenario’s nagebootst worden en is speciaal voor de RAV (Regionale Ambulancevoorziening) en de Officieren van Dienst van de GHOR. “Het voordeel van zo’n immersive training is dat je bij elkaar in de keuken kan kijken, waar kan je elkaar in vinden en elkaar bij ondersteunen. Daarnaast is niet iedereen steeds opnieuw het wiel aan het uitvinden en besparen we er overheidsgeld mee, door het samen te doen”, zegt Patrick.

Het ambitieplan Vakbekwaamheid

In het ambitieplan verschuift het traditionele aanbod van scholing – waarbij iedere medewerker standaard trainingen kreeg – naar maatwerk. Hiermee hebben medewerkers zelf de keuze op welk gebied zij zich willen bijscholen naast de verplichte bijscholingen. Er is een nulmeting gedaan en van daaruit is er gekeken wat een functionaris écht nodig heeft om zijn functie goed te kunnen uitvoeren en zijn competenties te kunnen waarborgen. “De piketfunctionarissen hebben het maatwerk zelf vormgegeven, hier ligt dan ook de kracht van het ambitieplan. Het is in feite hun eigen motivatie om vakbekwaam te worden en te blijven”, stelt Monique Hoomoedt. In het maatwerk zitten een aantal verplichte onderdelen, maar daarnaast hebben de functionarissen ook een aanbod aan activiteiten, trainingen en opleidingen waarbij zij de keuze hebben om zich bijvoorbeeld persoonlijk te ontwikkelen, competenties te ontwikkelen of kennis te vergaren. “Het mooiste zou hierin zijn dat de piketfunctionarissen optimaal gemotiveerd zijn om vakbekwaam te zijn en te blijven, dat zij hierin veel meer in the lead komen en zelf gaan bepalen hoe hun oefenprogramma er uit gaat zien”, aldus Monique: “Dan hebben we onszelf bijna overbodig gemaakt.”

Systeemdenken

De GHOR verstaat het volgende onder systeemdenken: “Systeemdenken is een benadering om overzicht over het geheel te behouden, in plaats van enkel te concentreren op afzonderlijke delen zonder te overwegen welke rol deze afzonderlijke delen spelen in het grotere geheel van actoren.”

In de complexiteit van vraagstukken kan niet altijd gebruik worden gemaakt van het ingevoerde “ketendenken” waarin gedacht wordt in geëffende paden en volgordelijkheid. Het is noodzakelijk om buiten bestaande structuren te denken, om buiten de alom bekende netwerken te kijken. Dit vraagt om systemisch kijken naar samenwerkende deelsystemen en netwerken (zoals gezondheidszorg, veiligheidssysteem en het Openbaar Bestuur).

Deze manier van denken en dit inzetten als strategie om doelstellingen te bereiken is redelijk nieuw voor de GHOR. In de vorige beleidsperiode stond het als een van de thema’s op de agenda en is de GHOR voorzichtig gestart dit toe te passen. De resultaten uit het Zorgrisicoprofiel zijn een mooi voorbeeld waarin dit systeemdenken is toegepast en heeft geholpen bij het signaleren van gezamenlijke dilemma’s, risico’s en aanbevelingen die deelnemers afzonderlijk van elkaar niet hadden geïdentificeerd.

In de beleidsperiode 2021-2025 zal de GHOR het systeemdenken verder adopteren en eigen maken. Het zal als manier van denken en handelen gebruikt worden om de twee genoemde thema’s in dit visiedocument en de daaruit voortkomende doelstellingen in de jaarplannen verder vorm te geven. Hierbij gaat het er niet alleen om dat de GHOR zelf in staat is om op deze wijze naar vraagstukken te kijken, maar ook dat de GHOR-partners vanuit deze zienswijze naar oplossingen zoeken: als systeem en niet individueel of volgordelijk in een keten.

2.2

De GHOR als adviseur

GHOR-collega's Ron van den Berg, Wouter Buijs en Brandweer Haaglanden collega Rajni Ardjoensing werken regelmatig samen bij advisering rond vergunningstrajecten. In het kader van het meerjarenbeleidsplan spraken zij elkaar over hun samenwerking en hoe zij elkaar aanvullen in de advisering richting gemeenten in de regio.

Terugblik

De GHOR adviseert het Openbaar Bestuur en de zorgpartners proactief over veiligheidsvraagstukken. Een goed voorbeeld van zo'n veiligheidsvraagstuk is het Warmtebedrijf Rotterdam, waarbij een warmteleiding zou worden aangelegd om restwarmte uit de haven te gebruiken voor het verwarmen van huizen en bedrijven in de wijde omgeving. Ron van den Berg, beleidsadviseur bij de GHOR legt uit: "Deze warmteleiding zou via Delft de regio Haaglanden binnenkomen en onder een woonwijk doorlopen. Mocht er iets misgaan, dan duurt het enige tijd voordat zo'n leiding afgesloten kan worden, maar in deze leiding stroomt restwarmte van wel 120°C. Om deze warmteleiding onder een speeltuin door te laten lopen, vind ik geen fijn idee. De GHOR bekijkt dan of zo'n situatie beheersbaar is of niet. Vervolgens adviseert de GHOR het Openbaar Bestuur daarover."

"Als je één van ons om advies vraagt, dan krijg je het namens ons alle drie."
Ron van den Berg

Wouter Buijs, Rajni Ardjoensing, Ron van den Berg

Naast de veiligheidsvraagstukken in de omgeving, brengt de GHOR de risico's bij bijvoorbeeld evenementen in kaart. Een voorbeeld van een risico tijdens een evenement is het plaatsen van grote Lithium-ion-accu's. "Wanneer zulke batterijen vlam vatten, dan blijven ze branden. Ze zijn moeilijk te blussen en de rook die ervan afkomt vormt een gezondheidsrisico", zegt Wouter Buijs, beleidsadviseur bij de GHOR. Er moet dus zorgvuldig gekeken worden naar waar deze batterijen geplaatst kunnen worden.

Ambitie als adviseur

De GHOR streeft naar integraal adviseren, dus namens alle hulpdiensten van de Veiligheidsregio Haaglanden (brandweer en GHOR). "Als je één van ons om advies vraagt, vraag je eigenlijk ons allemaal om advies", aldus Ron. Rajni Ardjoensing, beleidsadviseur Brandweer Haaglanden, vult aan: "De gezamenlijkheid van de brandweer en de GHOR zit hem voornamelijk in de vertaling van beleid naar tactisch en operationeel niveau. Als adviseur moet je bekend zijn met het manoeuvreren tussen de operationele aansturing en het ontwikkelen van nieuwe initiatieven, zonder de belangen van partijen uit het oog te verliezen. We kijken gezamenlijk naar wat een evenement voor impact heeft op de stad en waar we het bevoegd gezag in kunnen adviseren." Daarnaast is het als adviseur belangrijk om in te spelen op trends en ontwikkelingen. Rajni legt uit: "De werkeenheid evenementen moet ervoor zorgen dat evenementen veilig verlopen in een maatschappij die steeds duurzamer en complexer aan het worden is, waarbij continu kan worden ingespeeld op trends en ontwikkelingen." Een voorbeeld van een trend is het gebruik van lachgas door jongeren, wat bepaalde medische risico's met zich meebrengt. Dit is een trend die de laatste jaren een steeds grotere rol is gaan spelen binnen de evenementenbranche. Wouter vult aan: "Het gehele adviestraject is er op gericht om problemen aan de voorkant te voorkomen, echter blijven zich nieuwe ontwikkelingen voordoen."

2.3

De GHOR als verschaffer van structuur en regievoering

Eli Kastanja

De rol van de GHOR is het coördineren en aansturen van de geneeskundige hulpverlening. Daarnaast faciliteert de GHOR de (bovenregionale) samenwerking. Mark-Jan Videler, Joke Weerheim en Eli Kastanja gingen in het kader van het meerjarenbeleidsplan met elkaar in gesprek over het belang van goede planvorming en over samenwerking zowel voor als tijdens een crisis.

Terugblik

De rol van de GHOR als verschaffer van structuur en regievoering kwam sterk naar voren bij het ongeval tijdens de Volvo Ocean Race in 2018. Aan zo'n evenement gaat veel planvorming en operationele voorbereiding vooraf. Toch ging het die dag mis. Mark-Jan Videler, OvDG (Officier van Dienst-Geneeskundig) en verbonden aan de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), vertelt: "Er botsten twee boten op elkaar in de haven, waarbij één persoon is overleden en één persoon zwaargewond raakte. Daarnaast waren er op dat moment ook een aantal mensen vermist in de haven. In die hectiek, in de warme fase van zo'n crisis, merk je dat planvorming moet gaan werken." Van tevoren wordt natuurlijk afgesproken wie welke verantwoordelijkheden heeft. Mark-Jan vervolgt: "Maar geen enkel incident verloopt zoals in de planvorming beschreven is; er gebeuren altijd dingen die niet voorspeld zijn. We zijn met het hele zorgsysteem zo sterk als de zwakste schakel. Wanneer er één schakel tussenuit wordt gehaald, lijdt iedereen hieronder. Samenwerking is dus cruciaal."

Planvorming

Operationele Voorbereiding (OV) faciliteert de piketorganisatie en is verantwoordelijk voor de planvorming, niet alleen met de witte kolom, maar ook met alle andere partners zoals de waterschappen, politie en brandweer. Eli Kastanja, beleidsadviseur bij de GHOR binnen team OV: "De uitdaging bij planvorming is om scherp te houden wat precies het scenario is en of iedereen aan datzelfde scenario werkt, of de GHOR met de juiste partners aan tafel zit en of zij de juiste kennis van zaken hebben." Vervolgens wordt de planvorming vertaald naar concrete operationele taken en verantwoordelijkheden. De GHOR heeft in de afgelopen jaren een grote vertaalslag gemaakt door met werkinstructies aan de slag te gaan en aandachtskaarten te maken. "In zo'n aandachtskaart staat het proces van de planvorming kort beschreven en er staat precies in wat er van een piketfunctionaris wordt verwacht."

Ambitie als verschaffer van structuur en regievoering

Om flexibel te kunnen reageren op wat zich voor én tijdens een crisis voordoet, is het noodzakelijk dat proactief, in de koude fase, geïnvesteerd wordt in het opbouwen van netwerken. Joke Weerheim is hoofd van de spoedeisende hulp en is piketfunctionaris OvDG: "We zijn met de GHOR grote stappen aan het zetten in de voorbereiding en uitvoering van planvorming tijdens een warme fase. Een voorbeeld hiervan is dat we met de Geneeskundige Meldkamer, GGD Haaglanden, ziekenhuizen, ambulancediensten en huisartsenposten net voor de coronacrisis hard met de risicoprofielen aan de slag zijn gegaan, waarin ook de risico's van een pandemie uitgebreid werden besproken. Vervolgens ontstaat er daadwerkelijk een pandemie en kan je je kennis in de praktijk met elkaar gaan toetsen. In de toekomst is het van groot belang nóg transparanter te zijn en samen één doel voor ogen te hebben. De GHOR kan een grote rol spelen in deze ambitie. Juist omdat de GHOR onafhankelijk is, kan de organisatie andere partijen uit de kolom helpen deze doelen te bereiken", zegt Joke.

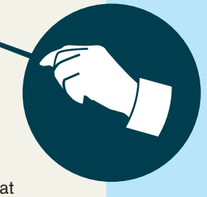

Mark-Jan Videler en Joke Weerheim

"De samenwerking met elkaar is heel sterk, maar niet altijd zichtbaar."
Mark-Jan Videler

3.

Thema II: De GHOR creëert een actueel en gedeeld beeld

De GHOR heeft als doel te groeien naar een informatieknooppunt door:

1. Aan te sluiten op bestaande en toekomstige informatiesystemen in de zorg en veiligheidsregio's om zodoende een actueel en gedeeld geneeskundig beeld te creëren en proactief te monitoren en waar mogelijk te sturen;
2. Het omzetten van data naar een voorspellende waarde voor belangrijke stakeholders: inzicht verschaffen middels gebundelde informatie om uitspraken te kunnen doen over mogelijke scenario's en trends.

Vanuit het feit dat de maatschappij digitaliseert en er een overload aan data op organisaties afkomt, is het de ambitie van de GHOR om deze data om te zetten in bruikbare integrale informatie die óf gebruikt wordt bij de sturingsvraagstukken óf inzicht biedt in de toekomst. De COVID-19 crisis heeft de behoefte aan een 24/7 actueel en gedeeld geneeskundig beeld meer dan ooit bevestigd. Tijdens het opstellen van het regionaal Zorgrisicoprofiel is deze behoefte ook eerder aangegeven. Naast het gemeenschappelijk beeld van de geneeskundige keten, dient dit, waar nodig, aangevuld te worden met relevante informatie vanuit het veiligheidsperspectief.

> ***Daar waar in de vorige beleidsperiode de focus lag op het verbinden van partijen, ambieert de GHOR nu een verbeterslag te maken binnen die verbinding: GHOR als informatieknooppunt ten behoeve van crisis.***

De GHOR verzamelt relevante gegevens, schetst beelden en kan informatie duiden ten behoeve van en aan de zorg, voor veiligheidspartners en voor het openbaar bestuur. Hiermee draagt de GHOR bij aan het voorbereiden van partijen op crises op basis van een actueel en gedeeld beeld, en in het geval van een crisis deze adequaat te managen. Om dit doel te bereiken zal de GHOR proactief, in de koude fase, een aanjagersrol vervullen, zodat men voorbereid is en er direct, bij behoefte in de warme fase, blijvend een eenduidig en actueel beeld geleverd kan worden.

Daarnaast biedt een gedeeld geneeskundig beeld meerwaarde in de samenwerking en afstemming tussen partijen, bij het signaleren van risico's en problemen die de eigen instelling overstijgen. Zo kan bijvoorbeeld de onvermijdelijke schaarste, die ontstaat ten tijde van crises, efficiënter in beeld worden gebracht, worden gedeeld en kunnen besluiten worden genomen over de verdeling van deze schaarste. De GHOR ziet hier kansen om samen met de Geneeskundige Meldkamer op te trekken: het structureel delen van informatie vanuit de meldkamer waarbij andersom gebruik kan worden gemaakt van het opgebouwde netwerk van de GHOR.

De voorspellende functie wil de GHOR creëren door data die reeds aanwezig is in diverse netwerken bijeen te brengen om inzicht te krijgen in mogelijke (toekomstige) disbalansen, zodat daar, samen met de zorgpartners, op ingespeeld kan worden. Hiermee denkt de GHOR een systeembijdrage te kunnen leveren aan het beïnvloeden van zorgcontinuïteit en -capaciteit. De eerste resultaten zouden daar geboekt kunnen worden voor de terugkerende evenementen of belangrijke terugkerende gebeurtenissen zoals oud en nieuw.

3.1

De GHOR als informatie-knooppunt

Arnold van der Meijden, Noortje Bolten, Pim Hydra

Om de ambitie waar te kunnen maken gaat de GHOR, meer dan voorheen, de krachten bundelen met de Geneeskundige Meldkamer. De twee partijen hebben als doel elkaars informatiestromen dichter bij elkaar te brengen, waardoor er bijvoorbeeld meer inzicht komt in de capaciteit van ziekenhuisbedden, zoals tijdens de covidcrisis.

Arnold van der Meijden, hoofd van de Geneeskundige Meldkamer, legt uit: “Op het moment dat een crisis of ramp zich voordoet, werken de GHOR en de Geneeskundige Meldkamer nauw samen door het delen van informatie. Er zijn verschillen tussen de Geneeskundige Meldkamer en de GHOR, maar we hebben hetzelfde doel, namelijk de burgers in de regio Haaglanden zo goed mogelijke zorg bieden, zowel in de koude als in de warme fase.” Noortje Bolten, beleidsadviseur en plaatsvervangend hoofd GHOR, vult aan: “De relatie met de Geneeskundige Meldkamer is uniek. Zij zijn naast belangrijke ketenpartner van de GHOR ook directe collega’s binnen de Veiligheidsregio Haaglanden. We weten elkaar makkelijk te vinden en kunnen elkaar daardoor versterken om onze gezamenlijke doelen te bereiken.”

Ambitie als informatieknooppunt

“Daar waar de Geneeskundige Meldkamer collega’s zijn en informatie uitwisselen vanzelfsprekend lijkt[2], zijn de overige ketenpartners allemaal onafhankelijke organisaties en hebben goede redenen om bedrijfsgevoelige informatie niet met iedereen te delen. Toch willen we de ketenpartners overtuigen van de meerwaarde hiervan. Wij zien het als onze taak om met de ketenpartners af te stemmen wat het nut en de noodzaak vormt om informatie te delen. Zo ontstaan er namelijk inzichten in mogelijke knelpunten en spreekt iedereen dezelfde taal”, stelt Pim Hydra, beleidsadviseur bij de GHOR. Noortje vult aan: “Veel informatie die wij hebben is niet van de GHOR, maar is afkomstig van onze ketenpartners. Onze meerwaarde zit in het samenbrengen van de informatie, om daar vervolgens sturingsinformatie van te maken. Daar zit meteen de uitdaging van het informatieknooppunt: er moeten goede afspraken gemaakt worden met de ketenpartners, waarbij we dezelfde ideeën moeten hebben over wat we voor elkaar kunnen betekenen.”

2. *Vanzelfsprekend met uitzondering van patiënt-gegevens.*

“Wij willen naar de buitenwereld duidelijker aangeven waar de GHOR zijn meerwaarde kan leveren”

Noortje Bolten

4. Tot slot

Dit meerjarenbeleidsplan moet ervoor zorgen dat de GHOR-organisatie beter dan ooit laat zien wat zij doet en wat zij wil zijn. De rollen die de GHOR hierbij heeft zijn beschreven in voorgaande hoofdstukken. In dit meerjarenbeleidsplan is meer inhoud gegeven aan de term ‘verbinding’, want het gaat niet alleen om het verbinden van de partners. Waar de meerwaarde moet zitten is beschrijven wat deze verbinding inhoudt en wat het gaat opleveren voor de GHOR en haar partners. De komende jaren wil de GHOR vooral informatie- en netwerkmanagement sterk positioneren.

“De vraag is of wat wij voor ogen hebben, ook daadwerkelijk lukt met de kennis die we nu in huis hebben”, zegt Robbin Huijbers, hoofd van de GHOR. Er moet gekeken worden naar de manier waarop wij die kennis eigen gaan maken, middels opleidingen, andere vormen van kennisvergaring en samenwerking. Noortje Bolten, beleidsadviseur en plaatsvervangend hoofd: “We proberen steeds meer bruggetjes te maken tussen de verschillende teams van de GHOR, zodat er meer samenhang binnen de organisatie ontstaat. Daardoor kunnen we flexibeler reageren op alles wat van buiten op ons afkomt.”

Robbin geeft een voorbeeld: “De GHOR is altijd bezig met de voorbereiding op rampen en crises, waarbij dikke plannen geschreven worden. Op dit moment heerst er een grote pandemie waar allerlei voorbereidende plannen voor zijn. Toch gaat het in de praktijk niet om wat je precies op welk moment moet doen, want wat er gaat gebeuren is bijna niet te voorspellen. Hier dien je ruimte te laten aan de professional van dat moment”, vertelt Robbin. Dit is een van de inzichten die de GHOR heeft gekregen vanuit de coronacrisis. Vanuit de organisatie wordt nu anders naar planvorming gekeken. “Als we gaan kijken naar het herschrijven van een plan, wordt dit wat mij betreft eerder een dunner plan, dan een dikker plan.”

Er liggen altijd uitdagingen voor de GHOR. Om te zorgen dat de GHOR deze uitdagingen ten alle tijden aankan, zorgen we dat de organisatie hier goed op aansluit en blijft aansluiten. Dit gaat niet alleen om continue kennisvergaring, maar ook de manier waarop we georganiseerd zijn. Dit is beschreven in een organisatieplan dat met regelmaat wordt gecontroleerd en een update krijgt om het passend te houden.

Robbin vult aan: “In ditzelfde plan staat beschreven hoe we met kwaliteitsmanagement omgaan en is onze beleidscyclus beschreven. Hiermee laten we niet alleen binnen de organisatie zien wat de GHOR daadwerkelijk doet, maar wordt dit ook extern duidelijk. Zo haken we beter in op de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH), maar ook op veiligheidsonderwerpen en bij veiligheidspartners.

De taken en werkzaamheden van de GHOR zijn onderverdeeld in een aantal kritische processen: vakbekwaamheid, advisering, operationele voorbereiding, netwerkmanagement, informatiemanagement en bedrijfsvoering (waaronder kwaliteit en communicatie). Deze processen zijn beschreven in dit meerjarenbeleidsplan. Noortje legt uit: “De kritische processen gebruiken we om de GHOR te kunnen vormgeven en te beschrijven hoe wij van A naar B komen. Ons doel is om verbinding te leggen tussen deze processen wat ons uiteindelijk dichter bij onze meerjarenvisie brengt.”

GHOR Haaglanden

Adres

Katschiplaan 10
2496 ZN Den Haag
Postbus 52155
2505 CD Den Haag

Telefoon

088 886 8000

Email

info@vrh.nl

Website

www.vrh.nl